ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (αναιρετικό τμήμα)

της 21ης Μαΐου 2014*

«Αίτηση αναιρέσεως — Υπαλληλική υπόθεση — Έκτακτοι υπάλληλοι — Σύμβαση ορισμένου χρόνου — Απόφαση περί μη ανανεώσεως — Απόρριψη της διοικητικής ενστάσεως — Υποχρέωση αιτιολογήσεως — Στοιχείο αιτιολογίας παρατιθέμενο στην απόφαση περί απορρίψεως της διοικητικής ενστάσεως»

Στην υπόθεση T-347/12 P,

με αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως ασκηθείσα κατά της αποφάσεως του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (τρίτο τμήμα) της 13ης Ιουνίου 2012, F-41/11, Mocová κατά Επιτροπής,

Dana Mocová, κάτοικος Πράγας (Τσεχική Δημοκρατία), εκπροσωπούμενη από τους D. de Abreu Caldas, S. Orlandi, A. Coolen, J.-N. Louis και É. Marchal, δικηγόρους,

αναιρεσείουσα,

όπου ο έτερος διάδικος είναι:

η **Ευρωπαϊκή Επιτροπή,** εκπροσωπούμενη από τους J. Currall και D. Martin,

καθής πρωτοδίκως,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (αναιρετικό τμήμα),

συγκείμενο από τους M. Jaeger (εισηγητή), πρόεδρο, O. Czúcz και Σ. Παπασάββα, δικαστές,

γραμματέας: C. Kristensen, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 8ης Οκτωβρίου 2013,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση [1]

[παραλειπόμενα]

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

1 — Παρατίθενται μόνον οι σκέψεις της παρούσας αποφάσεως των οποίων η δημοσίευση κρίνεται σκόπιμη από το Γενικό Δικαστήριο.

Επί της αιτήσεως αναιρέσεως

Διαδικασία

10 Με έγγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 3 Αυγούστου 2012, η αναιρεσείουσα υπέβαλε αίτηση παροχής του ευεργετήματος πενίας βάσει του άρθρου 95 του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, προκειμένου να ασκήσει την υπό κρίση αίτηση αναιρέσεως. Με διάταξη της 20ής Δεκεμβρίου 2012, T-347/12 P AJ, Mocová κατά Επιτροπής, ο Πρόεδρος του Γενικού Δικαστηρίου απέρριψε την αίτηση παροχής του ευεργετήματος πενίας.

11 Με υπόμνημα που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 8 Ιανουαρίου 2013, η αναιρεσείουσα άσκησε την υπό κρίση αίτηση αναιρέσεως. Με έγγραφο της 25ης Απριλίου 2013, η αναιρεσείουσα υπέβαλε αιτιολογημένη αίτηση, βάσει του άρθρου 146 του Κανονισμού Διαδικασίας, προκειμένου να ακουστεί στο πλαίσιο του προφορικού σταδίου της διαδικασίας.

12 Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις προφορικές ερωτήσεις που έθεσε το Γενικό Δικαστήριο κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 8ης Οκτωβρίου 2013.

Αιτήματα των διαδίκων

13 Η αναιρεσείουσα ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση·

— κατά συνέπεια, να ακυρώσει την απόφαση περί απορρίψεως της αιτήσεως ανανεώσεως της συμβάσεώς της·

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα έξοδα της πρωτόδικης και της αναιρετικής διαδικασίας.

14 Με το υπόμνημα αντικρούσεως, που κατέθεσε στις 10 Απριλίου 2013, η Επιτροπή ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως ως εν μέρει απαράδεκτη και εν μέρει αβάσιμη·

— να καταδικάσει την αναιρεσείουσα να της καταβάλει τα δικαστικά έξοδά της στην παρούσα διαδικασία.

Σκεπτικό

[παραλειπόμενα]

Επί του πρώτου λόγου αναιρέσεως, που αντλείται από «έλλειψη ορθής αιτιολογίας»

[παραλειπόμενα]

– Επί της προβαλλομένης πλάνης περί το δίκαιο που αντλείται από την τροποποίηση της αιτιολογίας της αρνήσεως ανανεώσεως της συμβάσεως της αναιρεσείουσας κατά το προ της ασκήσεως της προσφυγής στάδιο της διαδικασίας

26 Η αναιρεσείουσα φρονεί ότι το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης πλανήθηκε περί το δίκαιο στηρίζοντας τη συλλογιστική του σε έναν λόγο —ήτοι την ύπαρξη δημοσιονομικών περιορισμών— ο οποίος είναι ξένος προς την απόφαση της 15ης Οκτωβρίου 2010 και ο οποίος εκτέθηκε από την ΑΑΣΣ μόλις κατά το στάδιο της απαντήσεως στη διοικητική ένσταση.

27 Συναφώς, το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης δεν έλαβε υπόψη, πρώτον, τη νομολογία κατά την οποία η αιτιολογία αποφάσεως με την οποία απορρίπτεται διοικητική ένσταση θεωρείται ότι συμπίπτει με την αιτιολογία της αποφάσεως κατά της οποίας στρεφόταν η διοικητική ένσταση (βλ., κατά την έννοια αυτή, αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου της 19ης Οκτωβρίου 1995, T-562/93, Συλλογή Υπ.Υπ. 1995, σ. I-A-247 και II-737, σκέψη 79, και της 6ης Νοεμβρίου 1997, T-71/96, Berlingieri Vinzek κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 1997, σ. I-A-339 και II-921, σκέψη 79), δεύτερον, την αρχή της νομιμότητας, δυνάμει της οποίας η αιτιολογία αποφάσεως μπορεί να στηρίζεται μόνο σε στοιχεία προγενέστερα ή σύγχρονα αυτής, και, τρίτον, τον σκοπό της προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασίας, που συνίσταται στην παροχή της δυνατότητας στα μέρη να επιλύσουν με φιλικό διακανονισμό τη διαφορά (απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 26ης Ιανουαρίου 2000, T-86/98, Γκουλούσης κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 2000, σ. I-A-5 και II-23, σκέψη 61).

28 Η Επιτροπή εκτιμά ότι τα επιχειρήματα αυτά είναι αβάσιμα.

29 Διαπιστώνεται ότι από την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση προκύπτει ότι, με έγγραφο της 15ης Οκτωβρίου 2010, ο ασκών καθήκοντα γενικού διευθυντή της OLAF ανέφερε στην αναιρεσείουσα, προς απάντηση στην αίτησή της με αντικείμενο την παράταση της συμβάσεώς της εκτάκτου υπαλλήλου, ότι η σύμβαση αυτή θα έληγε στις 31 Δεκεμβρίου 2010, δεδομένου ότι δεν υπήρχε καμία δυνατότητα παρατάσεως πέραν της μέγιστης χρονικής περιόδου των οκτώ ετών για το έκτακτο προσωπικό που απασχολείται στην OLAF.

30 Ωστόσο, με την από 11 Φεβρουαρίου 2011 απάντησή της, η ΑΑΣΣ απέρριψε τη διοικητική ένσταση της αναιρεσείουσας της 10ης Νοεμβρίου 2010 χωρίς να αναφερθεί στον κανόνα που απαγορεύει τη σώρευση των οκτώ ετών, αλλά στηρίζοντας την απόφασή της επί των δυνατοτήτων του προϋπολογισμού, του συμφέροντος της υπηρεσίας και των προσόντων και ικανοτήτων της αναιρεσείουσας.

31 Υπό τα δεδομένα αυτά, που αμφισβητήθηκαν πρωτοδίκως από την αναιρεσείουσα ως συνιστώντα αντιφατική αιτιολογία, το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης έκρινε εκ προοιμίου, στηριζόμενο επί της προπαρατεθείσας αποφάσεως Επιτροπή κατά Birkhoff (σκέψεις 58 και 59), ότι, λαμβανομένου υπόψη του εξελικτικού χαρακτήρα της προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασίας, κατά την εξέταση της νομιμότητας της αρχικής βλαπτικής πράξεως πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η αιτιολογία που περιέχεται στην απορριπτική της διοικητικής ενστάσεως απόφαση, καθώς η αιτιολογία αυτή θεωρείται ότι συμπίπτει με αυτή της αρχικής ως άνω πράξεως. Το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης διευκρίνισε εντούτοις ότι, συναφώς, εξεταζόταν όντως η νομιμότητα της αρχικής βλαπτικής πράξεως, τούτο δε υπό το πρίσμα της αιτιολογίας που περιεχόταν στην απορριπτική της διοικητικής ενστάσεως απόφαση.

32 Το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης έκρινε, περαιτέρω, —στη σκέψη 38 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως— ότι το γεγονός ότι, με την απόρριψη της διοικητικής ενστάσεως, η ΑΑΣΣ, ενώ διατήρησε την απόφαση περί μη ανανεώσεως της συμβάσεως της αναιρεσείουσας, απέστη της αιτιολογίας που περιεχόταν στην απόφαση της 15ης Οκτωβρίου 2010 για να χρησιμοποιήσει άλλη αιτιολογία δεν μπορεί, αυτό καθαυτό, να καταστήσει παράνομη την απόφαση περί μη ανανεώσεως, καθόσον ο σκοπός της διαδικασίας ενστάσεως συνίσταται ακριβώς στο να καταστήσει δυνατή την εκ

μέρους της ΑΑΣΣ επανεξέταση της προσβαλλομένης πράξεως υπό το πρίσμα των αιτιάσεων που προέβαλε ο ενιστάμενος, με ενδεχόμενη τροποποίηση της αιτιολογίας στην οποία στηρίχθηκε το διατακτικό της.

33 Πρέπει όμως να τονιστεί ότι το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης, στηριζόμενο στον εξελικτικό χαρακτήρα του προ της ασκήσεως της προσφυγής σταδίου προκειμένου να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι έπρεπε να ληφθεί υπόψη η αιτιολογία που περιεχόταν στην απόρριψη της διοικητικής ενστάσεως, απλώς συνήγαγε τις συνέπειες από πάγια νομολογία σχετικά με τον καθορισμό της δυνατότητας προσβολής της απαντήσεως στη διοικητική ένσταση, από την οποία προκύπτει ότι η ΑΑΣΣ μπορεί να οδηγηθεί, στην απόφαση περί απορρίψεως της διοικητικής ενστάσεως, να συμπληρώσει, ή ακόμη και να τροποποιήσει, την απόφασή της.

34 Έτσι, έχει κριθεί ότι η διοικητική ένσταση και η ρητή ή σιωπηρή απόρριψή της αποτελούν αναπόσπαστο μέρος μιας περίπλοκης διαδικασίας και συνιστούν απλώς μία από τις προϋποθέσεις ασκήσεως προσφυγής. Υπό τις συνθήκες αυτές, η προσφυγή, ακόμη και αν τυπικά στρέφεται κατά της απορρίψεως της διοικητικής ενστάσεως, έχει ως αποτέλεσμα να υποβάλλεται στην κρίση του δικαστή η βλαπτική πράξη κατά της οποίας υποβλήθηκε η διοικητική ένσταση, εκτός από την περίπτωση που η απόρριψη της διοικητικής ενστάσεως έχει διαφορετικό περιεχόμενο από αυτό της πράξεως κατά της οποίας υποβλήθηκε η διοικητική αυτή ένσταση. Μια ρητή απόφαση περί απορρίψεως διοικητικής ενστάσεως μπορεί, λαμβανομένου υπόψη του περιεχομένου της, να μην έχει χαρακτήρα επιβεβαιωτικό της πράξεως την οποία προσβάλλει ο προσφεύγων. Συντρέχει τέτοια περίπτωση όταν στην απόφαση με την οποία απορρίπτεται η διοικητική ένσταση γίνεται επανεξέταση της καταστάσεως του προσφεύγοντος, με γνώμονα νέα νομικά και πραγματικά στοιχεία, ή όταν η απόφαση αυτή τροποποιεί ή συμπληρώνει την αρχική απόφαση. Στις περιπτώσεις αυτές, η απόρριψη της διοικητικής ενστάσεως συνιστά πράξη υποκείμενη σε δικαστικό έλεγχο, η οποία λαμβάνεται υπόψη από το δικαστήριο κατά την εκτίμηση της νομιμότητας της προσβαλλομένης πράξεως, και μπορεί μάλιστα να θεωρηθεί βλαπτική πράξη η οποία αντικαθιστά την προσβαλλόμενη πράξη (βλ. απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 21ης Σεπτεμβρίου 2011, T-325/09 P, Adjemian κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2011, σ. II-6515, σκέψη 32 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

35 Η άποψη αυτή στηρίζεται επίσης στην εκτίμηση ότι η συμπλήρωση της αιτιολογίας, στο στάδιο της απορριπτικής της διοικητικής ενστάσεως αποφάσεως, είναι σύμφωνη με τον σκοπό του άρθρου 90, παράγραφος 2, του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: ΚΥΚ), κατά το οποίο η ίδια η απόφαση επί της διοικητικής ενστάσεως είναι αιτιολογημένη. Η διάταξη αυτή προϋποθέτει κατ' ανάγκη, πράγματι, ότι η αρχή που καλείται να αποφανθεί επί της ενστάσεως δεν δεσμεύεται από μόνη την, ενδεχομένως ανεπαρκή ή ακόμη και ανύπαρκτη στην περίπτωση σιωπηρής απορριπτικής αποφάσεως, αιτιολογία της αποφάσεως που αποτελεί αντικείμενο της διοικητικής ενστάσεως (απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 7ης Ιουλίου 2011, T-283/08 P, Λογγινίδης κατά Cedefop, σκέψη 72).

36 Συναφώς, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι η νομολογία την οποία αναφέρει η αναιρεσείουσα και κατά την οποία κρίθηκε ότι το θεσμικό όργανο δεν μπορούσε να αντικαταστήσει την πεπλανημένη αρχική αιτιολογία με εντελώς νέα αιτιολογία (προπαρατεθείσα απόφαση Berlingieri Vinzek κατά Επιτροπής, σκέψη 79) αφορά την ειδική περίπτωση όπου το θεσμικό όργανο διατυπώνει συμπληρωματική αιτιολογία μετά την άσκηση της προσφυγής και συνεπώς δεν έχει εφαρμογή στο προ της ασκήσεως της προσφυγής στάδιο.

37 Αντιθέτως προς όσα διατείνεται η αναιρεσείουσα, τέτοια ερμηνεία δεν είναι αντίθετη ούτε προς τον κανόνα της αντιστοιχίας μεταξύ δικογράφου της προσφυγής και διοικητικής ενστάσεως, ούτε προς τον σκοπό της προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασίας, ούτε προς την αρχή της νομιμότητας.

38 Πρώτον, όσον αφορά τον κανόνα της αντιστοιχίας μεταξύ του δικογράφου της προσφυγής και της διοικητικής ενστάσεως καθώς και τον σκοπό της προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασίας, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι η προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία, συνολικά, η οποία

προβλέπεται στο άρθρο 90 του ΚΥΚ και εφαρμόζεται στους εκτάκτους υπαλλήλους δυνάμει του άρθρου 46 του ΚΛΠ, έχει ως αντικείμενο να καταστήσει δυνατό και να διευκολύνει τον φιλικό διακανονισμό της διαφοράς που ανέκυψε μεταξύ του υπαλλήλου και της διοικήσεως (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 23ης Οκτωβρίου 1986, 142/85, Schwiering κατά Ελεγκτικού Συνεδρίου, Συλλογή 1986, σ. 3177, σκέψη 11, και της 14ης Μαρτίου 1989, 133/88, Del Amo Martinez κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή 1989, σ. 689, σκέψη 9· απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 29ης Μαρτίου 1990, T-57/89, Αλεξανδράκης κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. II-143, σκέψη 8) και να επιβάλει στην αρχή, στην οποία υπόκειται ο υπάλληλος, να επανεξετάσει την απόφασή της υπό το φως τυχόν αντιρρήσεών του (απόφαση του Δικαστηρίου της 21ης Οκτωβρίου 1980, 101/79, Vecchioli κατά Επιτροπής, Συλλογή 1980, σ. 3069, σκέψη 31· διάταξη του Γενικού Δικαστηρίου της 28ης Ιανουαρίου 1993, T-53/92, Piette de Stachelski κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. II-35, σκέψη 16).

39 Κατά τη νομολογία, ο κανόνας της αντιστοιχίας μεταξύ δικογράφου της προσφυγής και διοικητικής ενστάσεως αποσκοπεί στην αποτροπή του ενδεχόμενου ο μόνιμος ή μη υπάλληλος να προβάλει ορισμένες αιτιάσεις, ή ακόμη και το σύνολο αυτών, μόνο κατά το ένδικο στάδιο, με συνέπεια να μειώνεται σημαντικά κάθε δυνατότητα εξωδικαστικής διευθετήσεως της διαφοράς. Υπό τις περιστάσεις αυτές, πράγματι, δεδομένου ότι δεν θα είναι σε θέση να γνωρίζει με επαρκή ακρίβεια τις αιτιάσεις ή τις επιθυμίες του ενδιαφερομένου (προπαρατεθείσα απόφαση Schwiering κατά Ελεγκτικού Συνεδρίου, σκέψη 11, και απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 12ης Μαρτίου 1996, T-361/94, Weir κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 1996, σ. I-A-121 και II-381, σκέψη 27), η ΑΑΣΣ δεν θα έχει καμία δυνατότητα να δεχθεί, ενδεχομένως, τα αιτήματά του ή να προτείνει μια λύση φιλικού διακανονισμού και, με τον τρόπο αυτό, να μην υποβάλει ευθέως τη διαφορά στην απόφαση του δικαστηρίου.

40 Ο σκοπός που συνίσταται στο να καταστεί δυνατή η επίλυση της διαφοράς μεταξύ του ενδιαφερομένου και της ΑΑΣΣ κατά το προ της ασκήσεως της προσφυγής στάδιο δεν σημαίνει ωστόσο ότι ο υπάλληλος διαθέτει, υπό όλες τις περιστάσεις, το δικαίωμα να αμφισβητεί, κατά το προ της ασκήσεως της προσφυγής στάδιο, κάθε νέο λόγο που προβάλλει η ΑΑΣΣ στο πλαίσιο του διοικητικού σταδίου.

41 Πρέπει συνεπώς να τονιστεί, μεταξύ άλλων, ότι, κατά πάγια νομολογία, καίτοι η ΑΑΣΣ δεν υποχρεούται να αιτιολογήσει απόφαση περί προαγωγής ούτε έναντι του αποδέκτη της ούτε έναντι των μη προαχθέντων υποψηφίων (απόφαση του Δικαστηρίου της 16ης Δεκεμβρίου 1987, 111/86, Delauche κατά Επιτροπής, Συλλογή 1987, σ. 5345, σκέψη 13· αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου της 6ης Ιουλίου 1999, T-112/96 και T-115/96, Séché κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 1999, σ. I-A-115 και II-623, σκέψη 76, και της 12ης Δεκεμβρίου 2002, T-338/00 και T-376/00, Morello κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 2002, σ. I-A-301 και II-1457, σκέψη 48), υποχρεούται εντούτοις να αιτιολογήσει την απόφαση με την οποία απορρίπτει τη διοικητική ένσταση που υποβάλλει βάσει του άρθρου 90, παράγραφος 2, του ΚΥΚ ο μη προαχθείς υποψήφιος, καθόσον η αιτιολογία της απορριπτικής αυτής αποφάσεως θεωρείται ότι συμπίπτει με την αιτιολογία της αποφάσεως κατά της οποίας στρεφόταν η διοικητική ένσταση (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 30ής Οκτωβρίου 1974, 188/73, Grassi κατά Συμβουλίου, Συλλογή τόμος 1974, σ. 445, σκέψη 13, και της 7ης Φεβρουαρίου 1990, C-343/87, Culin κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. I-225, σκέψη 13· απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 12ης Φεβρουαρίου 1992, T-52/90, Volger κατά Κοινοβουλίου (Συλλογή 1992, σ. II-121, σκέψη 36). Η αιτιολογία πρέπει να διατυπώνεται το αργότερο έως την απόρριψη της διοικητικής ενστάσεως (αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου της 20ής Φεβρουαρίου 2002, T-117/01, Roman Parra κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 2002, σ. I-A-27 και II-121, σκέψη 26, και της 15ης Σεπτεμβρίου 2005, T-132/03, Casini κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 2005, σ. I-A-253 και II-1169, σκέψη 32).

42 Αντιστοίχως, κατά τη νομολογία, η ΑΑΣΣ δεν υποχρεούται να απαντήσει ρητώς στη διοικητική ένσταση, οσάκις η αρχική απόφαση είναι η ίδια αιτιολογημένη (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση του Δικαστηρίου της 9ης Δεκεμβρίου 1993, C-115/92 P, Κοινοβούλιο κατά Volger, Συλλογή 1993, σ. I-6549, σκέψη 23).

43 Ομοίως, το άρθρο 90, παράγραφος 1, του ΚΥΚ, που εφαρμόζεται στους εκτάκτους υπαλλήλους βάσει του άρθρου 46 του ΚΛΠ, αναφέρεται και το ίδιο στην περίπτωση όπου, μετά τη λήξη της προθεσμίας των τεσσάρων μηνών από την υποβολή της αιτήσεως, η έλλειψη απαντήσεως —εξ ορισμού αναιτιολόγητης— σημαίνει σιωπηρή απορριπτική απόφαση, κατά της οποίας δύναται να υποβληθεί διοικητική ένσταση, οπότε η αιτιολογία που διατύπωσε η ΑΑΣΣ στην περίπτωση αυτή δύναται να αμφισβητηθεί από τον έκτακτο υπάλληλο μόνο κατά το στάδιο ένδικης διαδικασίας.

44 Στο πλαίσιο του σεβασμού του δικαιώματος επί αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, πρέπει εντούτοις να διευκρινιστεί ότι, σε περίπτωση που ο ενιστάμενος λαμβάνει γνώση της αιτιολογίας βλαπτικής γι' αυτόν πράξεως μέσω της απαντήσεως στην ένστασή του ή σε περίπτωση που η εν λόγω αιτιολογία τροποποιεί η συμπληρώνει, ουσιωδώς, την αιτιολογία που περιέχεται στην εν λόγω πράξη, κάθε λόγος που προβάλλεται για πρώτη φορά στο στάδιο της προσφυγής και ο οποίος αποσκοπεί στην αμφισβήτηση του βασίμου των λόγων που εκτέθηκαν στην απάντηση επί της ενστάσεως πρέπει να θεωρείται παραδεκτός. Συγκεκριμένα, στις περιπτώσεις αυτές, δεν παρασχέθηκε η δυνατότητα στον ενδιαφερόμενο να λάβει γνώση με ακρίβεια και οριστικώς των λόγων στους οποίους στηρίζεται η βλαπτική γι' αυτόν πράξη.

45 Δεύτερον, όσον αφορά την προβαλλόμενη παραβίαση της αρχής της νομιμότητας, είναι αληθές ότι η νομιμότητα αποφάσεως πρέπει να εκτιμάται βάσει των πραγματικών και νομικών στοιχείων τα οποία διέθετε το θεσμικό όργανο κατά τον χρόνο που εξέδωσε την εν λόγω απόφαση. Λαμβανομένου υπόψη του εξελικτικού χαρακτήρα του προ της ασκήσεως της προσφυγής σταδίου όπως εκτέθηκε ανωτέρω, πρέπει ωστόσο να παρατηρηθεί ότι η κατάρτιση της πράξεως που καθορίζει την οριστική θέση του θεσμικού οργάνου περατούται όταν η ΑΑΣΣ εκδίδει την απάντηση που θα δώσει στη διοικητική ένσταση που υπέβαλε ο έκτακτος υπάλληλος. Συνεπώς, η νομιμότητα της οριστικής πράξεως που είναι βλαπτική για τον προσφεύγοντα εκτιμάται με γνώμονα τα πραγματικά και νομικά στοιχεία τα οποία διέθετε το θεσμικό όργανο κατά τη, ρητή ή σιωπηρή, έκδοση της απαντήσεως αυτής, υπό την επιφύλαξη της δυνατότητας του θεσμικού οργάνου, υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπει η νομολογία, να παράσχει πρόσθετες διευκρινίσεις κατά το στάδιο της ένδικης διαδικασίας. Επομένως, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης παραβίασε την αρχή της νομιμότητας.

46 Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης ουδόλως πλανήθηκε περί το δίκαιο καταλήγοντας στο συμπέρασμα ότι έπρεπε να εξετάσει τη νομιμότητα της αποφάσεως περί μη ανανεώσεως της συμβάσεως εκτάκτου υπαλλήλου της αναιρεσείουσας λαμβάνοντας υπόψη τους λόγους που περιέχονται στην απόφαση περί απορρίψεως της διοικητικής ενστάσεως, μολονότι οι λόγοι αυτοί δεν περιλαμβάνονταν στην απόφαση της 15ης Οκτωβρίου 2010.

[παραλειπόμενα]

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (αναιρετικό τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την αίτηση αναιρέσεως.

2) Η Dana Mocová φέρει τα δικαστικά έξοδά της καθώς και τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας.

Jaeger Czúcz Παπασάββας

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 21 Μαΐου 2014.

(υπογραφές)